

รายงานนวัตกรรมการเรียนรู้ของครู

เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

นางสาวสุพิชชา บุตรสิงห์
ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗
โรงเรียนบ้านนาคำใหญ่(ราษฎร์บริบาล)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานนวัตกรรมการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม โรงเรียนบ้านนาคำใหญ่(ราษฎร์บริบาล)

๑. ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึกทักษะ
๒. ผู้จัดทำนวัตกรรม นางสาวสุพิชชา บุตรสิงห์ ตำแหน่งครูผู้ช่วย
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗
๔. ที่มาและความสำคัญ

การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน และการเขียน หรือทักษะ ๓R๘C ซึ่งเป็นทักษะที่ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนสามารถอ่าน เขียน และเชื่อมโยงความรู้ ทักษะการอ่านการเขียน จึงมีความสำคัญในการสร้างรากฐานของการสื่อสาร และการเรียนรู้

การพัฒนาความสามารถในการอ่านการเขียน ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า คุณภาพผู้เรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ต้องมีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน สื่อความหมาย เพื่อเชื่อมโยงความรู้สู่การเรียนรู้และการดำรงชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการอ่านการเขียน ที่เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

ผลการประเมินด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน ของโรงเรียนบ้านนาคำใหญ่(ราษฎร์บริบาล) ในปี การศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านการเขียน คือ อ่านเขียนคำ ประโยค และการเรียบเรียง ประโยค เรื่องราวไม่ต่อเนื่องสมบูรณ์

ข้าพเจ้าเป็นครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านการ เขียน สังเกตจากการเขียนตามคำบอก การแต่งประโยค การเขียนเรื่องจากภาพ การเขียนเรื่องตาม จินตนาการ หรือการคัดลายมือ พบว่า ผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ส่งผลให้การ ประเมินการอ่านการเขียนของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำ และยังส่งผลต่อการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ ไม่บรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนด

ข้าพเจ้าได้สังเคราะห์ปรัชญาสรรคนิยม ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียน วิเคราะห์ทฤษฎีการ เรียนรู้ของ John Dewey ที่พัฒนาการเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ และวิเคราะห์แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ที่เน้นการคิด ลงมือทำ และนำเสนอของผู้เรียน สู่การออกแบบนวัตกรรม คือ แบบฝึกทักษะ ซึ่งเป็น นวัตกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเขียนของผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยออก แบบเนื้อหาของนวัตกรรมให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์หลักสูตรภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ด้วยความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาการอ่านการเขียน ดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงได้พัฒนา แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

๕. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

- ๕.๑ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านการเขียนของผู้เรียน
- ๕.๒ เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านและการเขียนของผู้เรียน
- ๕.๓ เพื่อพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

๖. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑๔ คน โรงเรียนบ้านนาคำใหญ่(ราษฎร์บริบาล)
๗. เครื่องมือที่ใช้

๑. แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียน จำนวน ๙ ชุด ชุดละ ๒ กิจกรรม รวม ๑๘ กิจกรรม ประกอบด้วย

แบบฝึกทักษะชุดที่ ๑ การอ่านและการเขียนคำในแม่ ก กา	จำนวน ๒	กิจกรรม
แบบฝึกทักษะชุดที่ ๒ การอ่านและการเขียนคำในแม่ กง	จำนวน ๒	กิจกรรม
แบบฝึกทักษะชุดที่ ๓ การอ่านและการเขียนคำในแม่ กม	จำนวน ๒	กิจกรรม
แบบฝึกทักษะชุดที่ ๔ การอ่านและการเขียนคำในแม่ เกย	จำนวน ๒	กิจกรรม
แบบฝึกทักษะชุดที่ ๕ การอ่านและการเขียนคำในแม่ เกอว	จำนวน ๒	กิจกรรม
แบบฝึกทักษะชุดที่ ๖ การอ่านและการเขียนคำในแม่ กก	จำนวน ๒	กิจกรรม
แบบฝึกทักษะชุดที่ ๗ การอ่านและการเขียนคำในแม่ กบ	จำนวน ๒	กิจกรรม
แบบฝึกทักษะชุดที่ ๘ การอ่านและการเขียนคำในแม่ กน	จำนวน ๒	กิจกรรม
แบบฝึกทักษะชุดที่ ๙ การอ่านและการเขียนคำในแม่ กด	จำนวน ๒	กิจกรรม

๒. สร้างแบบประเมินทักษะการอ่านการเขียน จำนวน ๓ ชนิด เพื่อวัดทักษะการอ่านการเขียน ความรู้ (K) ทักษะ (P) คุณลักษณะ (A) ได้แก่

แบบทดสอบการอ่านการเขียน ชนิดปรนัยเลือกตอบ ๓ ตัวเลือก	จำนวน ๒๐	ข้อ
แบบประเมินทักษะการอ่านการเขียน	จำนวน ๒๐	ข้อ
แบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ	จำนวน ๑๐	ข้อ

๓. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม ได้แก่ ผู้อำนวยการ ครูวิชาการ และครูภาษาไทย และนำมาปรับแก้ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการประเมินด้านการอ่านการเขียน โดยใช้แบบประเมิน IOC

๔. กำหนดขอบเขตของการดำเนินการ โดยใช้แบบฝึกทักษะ
นวัตกรรม ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียน

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

การนำนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน โดยการใช้วัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ทำการสังเกตการสอน และทดลองใช้นวัตกรรม ในการนำแบบนวัตกรรมไปทดลองใช้ในชั้นเรียน ผ่านกระบวนการการส่งเสริมทักษะทางภาษาของนักเรียน ดังนี้

๑) ขึ้นวางแผนการสอน โดยการวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ และทำแผนการจัดการเรียนรู้

๒) ขึ้นปฏิบัติการ การนำแผนมาใช้ในการเรียนการสอน โดยมีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

๓) ขึ้นสะท้อนผล เป็นขั้นตอนในการปรับปรุง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนการสอน ในการนำนวัตกรรมไปใช้ และเป็นกระบวนการในการช่วยพัฒนานวัตกรรม รวมถึงสามารถนำไปใช้ในชั้นเรียนได้

สำหรับการวิเคราะห์นวัตกรรมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถที่จะใช้เครื่องมือวิเคราะห์ นำมาวิเคราะห์ผลการประเมินผู้เรียนเปรียบเทียบระหว่างก่อน - หลังเรียนได้ เครื่องมือ วิธีการ

ต่างๆ ที่เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถนำผลการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์ ปรับปรุงเครื่องมือ รูปแบบในการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้ เปลี่ยนสื่อให้มีความเหมาะสมได้

๙. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ทฤษฎีที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วยหลายทฤษฎี ซึ่งมีแนวคิดมาจากปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้เกิดขึ้นเพื่อต่อต้านแนวคิดดั้งเดิม ที่การศึกษา มักจะเน้นเนื้อหา สอนให้ท่องจำเพียงอย่างเดียว ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญาอย่างเดียว ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ขาดความกล้าและความมั่นใจในตนเอง ประกอบกับมีความก้าวหน้าในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้เกิดแนวความคิดปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยมขึ้น ปรัชญานี้เน้นกระบวนการ โดยเฉพาะกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ เมื่อนำมาใช้ในการศึกษา แนวทางการศึกษาจึงต้องพยายามปรับปรุงให้สอดคล้องกับกาลเวลาและภาวะแวดล้อมอยู่เสมอ การศึกษาจะไม่สอนให้คนยึดมั่นในความจริง ความรู้ และค่านิยมที่คงที่ หรือสิ่งที่กำหนดไว้ตายตัว ต้องปรับปรุงการศึกษาอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การค้นพบความรู้ใหม่ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม ซึ่งในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนในครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) คือ แนวความคิดของนักจิตวิทยาที่พยายามจะอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ และการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นผลของการฝึกฝนซ้ำซาก และเป็นไปในลักษณะถาวร ซึ่งไม่สามารถมองเห็นและสังเกตได้โดยตรง โดยที่นักจิตวิทยาแต่ละคนก็มีความเชื่อเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ในลักษณะที่แตกต่างกัน จึงเกิดมีทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญหลายๆ ทฤษฎี ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้เป็นการกล่าวถึงกฎและหลักการ สามารถอธิบายเงื่อนไขว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นหรือไม่ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียวาร์ ยินดีสุข, ๒๕๔๘ : ๑๒๕)

๒. ทฤษฎีสรุคนิยม (Constructivism) คือ แนวคิดที่เน้นพัฒนาผู้เรียนด้วยการสร้างความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมการพัฒนาภายในตัวบุคคล ให้พัฒนาความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาขึ้นด้วยตัวเองมากกว่าที่จะรับความรู้ หรือเกิดความเข้าใจจากบุคคลอื่น และบุคคลจะเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และกระบวนการเรียนรู้ และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากการลงมือทำหรือการทำงาน และปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้เรียนในลักษณะการเผชิญสถานการณ์จริง ซึ่งมีหัวใจสำคัญในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการใช้ Active Process และจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาโครงสร้างทางปัญญา ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้นั้น (อัญชลี สิรินทร์วารวงศ์, ๒๕๔๓ : ๗๘)

๓. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบให้ความร่วมมือ (Cooperative and collaborative learning) กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ ๓-๖ คน ช่วยกันเรียนเพื่อให้บรรลุหมายของกลุ่ม โดยองค์ประกอบของการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การพึ่งพากันในทางบวก การปฏิสัมพันธ์เกื้อหนุนกันการกำหนดภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน การใช้ทักษะระหว่างบุคคล (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ ๒๕๕๒ : ๔๖)

๔. ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิซึม (Social constructivism) ของ Vygotsky ที่เน้นการสร้างความรู้ในบริบทการเรียนรู้ทางสังคม โดยเปิดโอกาสให้ครูหรือผู้เรียนที่อาวุโสกว่าแสดงบทบาทในการเรียนรู้

ของผู้เรียน โดยเชื่อว่าวัฒนธรรมจะเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่จำเป็นสำหรับการสร้างความรู้ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญา รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญาที่อาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับช่วงของการพัฒนาที่เรียกว่า Zone of Proximal Development ถ้าผู้เรียนอยู่ระดับต่ำกว่า Zone of Proximal Development จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือในการเรียนรู้ ที่เรียกว่า Scaffolding และ Vygotsky เชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้โดยผ่านทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ได้แก่ เด็กกับผู้ใหญ่ พ่อแม่ ครูและเพื่อน ในขณะที่เด็กอยู่ในบริบทของสังคมและวัฒนธรรม (อมรินทร์ อัมพลพงษ์, ๒๕๕๙: ๘๙)

ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและโลกนั้น ต้องมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ และเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพื่อผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายการศึกษาโดย นักการศึกษาของประเทศไทยใช้คำภาษาไทย คำว่าการเรียนรู้เชิงรุกแทน Active Learning ซึ่งมีนิยามความหมาย ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๔ : ๒๐) ได้กำหนดความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) หมายถึง เป็นการที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ใช้ทักษะพื้นฐานในด้าน การอ่าน การเขียน รวมทั้งการฟัง การตั้งคำถามและอภิปรายร่วมกันบูรณาการในการเรียนรู้ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้ ความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่ในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๒ : ๔) ได้กำหนดความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือ การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๖๒ : ๔) เสนอแนวคิดของ Active Learning คือ กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจลึกซึ้ง ด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวคิดและทักษะผ่านการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

จากที่กล่าวมาในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมและเชื่อมโยงจากความรู้เดิมด้วยตนเอง จากการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด การลงมือทำ การตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำเสนอข้อมูล จากการเรียนรู้ของตนเอง ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและใช้ทักษะกระบวนการที่หลากหลาย ในการเรียนรู้

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๔ : ๒๑) ได้สรุปความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ ดังนี้

๑. การเรียนรู้เชิงรุก ช่วยส่งเสริมให้มีอิสระทางด้านความคิด และการกระทำของผู้เรียน การมี วิจารณ์ญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาสมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง และมีการใช้วิจารณ์ญาณ ในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรม มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาวิธีการ เรียนรู้ของตนเองสู่การเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง ดังนั้น Active Learning จึงเป็นแนวทางการจัดการ เรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง ในการมีวิจารณ์ญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์

๒. การเรียนรู้เชิงรุก จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความ ร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม จะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

๓. การเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียน แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ใน สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้ กิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบ และทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จ

๔. การเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งผู้เรียน และครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่ เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดคล้องกับแนวคิดพหุปัญญา เพื่อแสดงออกถึง ตัวตนและศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนัก แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะทำให้ ครูเกิดทักษะในการสอน มีความเชี่ยวชาญในบทบาทหน้าที่ ที่รับผิดชอบ เป็นการพัฒนาตน พัฒนางานและ พัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน

๕. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ช่วยสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนและยั่งยืน เพราะ กระบวนการเรียนรู้ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวกับความจำ โดยสามารถ เก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ได้ผ่านการ ปฏิบัติจริง สามารถเก็บในระบบความจำระยะยาว (Long Term Memory)

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุก มีความสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนจดจำ เรื่องที่เรียนได้อย่างคงทน และมีความเข้าใจอย่างลุ่มลึกจากการปฏิบัติจริงของตนเอง ที่เกิดจาก การเรียนรู้ จากการปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ผ่านกระบวนการการคิด การลงมือทำและนำเสนอด้วยตนเอง ซึ่งในการพัฒนา นวัตกรรมในครั้งนี ผู้จัดทำเน้นการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกสู่คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนที่จะช่วยส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

นักการศึกษาได้อธิบายถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๒ : ๒๒) ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

มีดังนี้

๑. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
๒. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน
๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้สูงสุด

๔. เป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า
๕. ผู้เรียน ได้เรียนรู้ความมีวินัย ในการทำงานกลุ่มร่วมกับคนอื่น
๖. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ และการสรุปของผู้เรียน
๗. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๖๐ : ๒๒) สรุปว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning นั้นสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่น กระบวนการกลุ่มการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนทำเองจนสำเร็จตามเป้าหมาย มีการพัฒนาความคิดให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้นชักชวนระดมความคิด โดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. สิ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนทำต้องเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง
๒. กิจกรรมสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง
๓. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน
๔. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบงานกับชีวิตจริง
๕. ผู้เรียนสามารถสร้างสถานการณ์ตามที่ผู้สอนกำหนด
๖. ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง

๙.๒ แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กระบวนการชุมชนทางวิชาชีพ จะช่วยยกระดับความรู้ความเข้าใจของครูแต่ละคน ทั้งมิติความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนและความรู้ความเข้าใจต่อการสอน เช่น หลักสูตร จิตวิทยาการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัดและประเมินผล เป็นต้น

๑. PLC ช่วยยกระดับทักษะของครูแต่ละคน เช่น ทักษะการออกแบบการ เรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร ทักษะ ICT ทักษะการวัดและประเมินผล ตลอดจนทักษะทางวิทยาศาสตร์ เช่น ทักษะการจัดการ ความขัดแย้ง ทักษะการจัดการอารมณ์ ทักษะการอยู่ร่วมกัน

๒. PLC ช่วยให้ครูแต่ละคนค้นพบความหมายของชีวิต ความหมายของการเป็นครูรู้สึกถึงคุณค่าของงานครู เห็นเป้าหมายที่สำคัญร่วมกันเป็นบุคคลและองค์กรการเรียนรู้ทำงานเป็นทีม มีความเป็นกัลยาณมิตร (ปิ่นสุภา รัตนพันธ์ ๒๕๖๐ : ๗๙)

กิจกรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

๑. Dialogue หรือ กระบวนการสนทนาหรือสนทนาเพื่อเรียนรู้กันและกันด้วยการคุยกัน เน้นการฟังอย่างรู้เท่าทันจิตใจของตนเอง เพื่อจัดการตัดสินใจที่เกิดขึ้นขณะฟัง การฟังนั้นก็จะมีไปด้วยความกรุณาต่อกัน ทุกคนจะมีโอกาสรับเนื้อความได้อย่างครบถ้วนทั้งมิติและเนื้อหา ตัวอย่างหัวข้อคำถามเพื่อ Dialogue เช่น หัวข้อที่แล้วเราเห็นองค์กรเราเป็นอย่างไร อีกหัวข้อข้างหน้าเราอยากเห็นองค์กรเราเป็นอย่างไร อะไรที่หล่อหลอมให้เรากลายเป็นคนแบบนี้ เราจะอยู่ตรงไหนของจักรวาล ซึ่งเราเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างไร เป็นต้น

๒. Lesson Study เป็นกระบวนการร่วมกันพัฒนากิจกรรมการสร้างการเรียนรู้ของกลุ่มครู ตัวอย่าง หัวข้อคำถามเพื่อ Lesson Study เช่น ทำอย่างไรที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนาปัญญาภายในให้กับผู้เรียน กิจกรรมฝึกฝนการรู้ตัวมีอะไรบ้าง ทำอย่างไรบ้างกับเด็กแต่ละวัย การฝึกให้เด็กได้ใคร่ครวญควรมีกิจกรรมใดบ้าง การฝึกฝน Dialogue มีกระบวนการอย่างไร เป็นต้น

๓. Share & Learn แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ ความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวจาก หน่วยงานของกันและกัน เน้นการอภิปรายร่วมกันอย่างสร้างสรรค์โดยมีเจตจำนงที่ดี ต่อการทำให้งาน พัฒนาขึ้น อาจจะทำเป็นคู่ ทำเป็นกลุ่มย่อย และเป็นกลุ่มใหญ่ ตัวอย่างหัวข้อคำถาม เพื่อ Share & Learn เช่น อะไรคือปัญหาหรือสิ่งที่เราต้องการพัฒนา ทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร ผลเป็น อย่างไร อะไรที่ยืนยันว่าเราได้พบผลเช่นนั้น เราสามารถทำอะไรได้บ้าง

๔. AAR (After Action Review) เป็นการร่วมกันอภิปราย สรุปในแต่ละแง่มุมหลังจากเสร็จสิ้น กิจกรรมเพื่อทำให้เกิดการใคร่ครวญ หรือการทบทวนต่อเรื่องนั้นๆ ตัวอย่างหัวข้อคำถามเพื่อ AAR เช่น เห็น อะไร รู้สึกหรือคิดอย่างไร อะไรที่เราได้เรียนรู้ เป็นต้น

๕. การสร้าง PLC ยังครอบคลุมถึงเด็กและผู้ปกครองอันเป็นองค์ประกอบสำคัญทั้งในแง่ของ เป้าหมาย กระบวนการและกิจกรรม หมายถึง PLC จะสร้างมวลพลังแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับคนที่ แวดล้อมอยู่ให้พัฒนาขึ้น

๑๐. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

๑๐.๑. การวางแผนดำเนินงาน (P: Plan)

๑. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและบริบทของ โรงเรียนบ้านนาคำใหญ่(ราษฎร์บริบาล)

๒. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หลักสูตรสถานศึกษา และศึกษาแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการปฏิบัติจริงของ ผู้เรียนในการอ่านการเขียนอย่างเหมาะสมกับระดับชั้น

๓. วางแผนและออกแบบนวัตกรรมให้มีความน่าสนใจ สอดคล้องกับวัยของเด็ก

๑๐.๒ การดำเนินงานตามแผน (D: Do) ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางภาษาของนักเรียน โดยการใช้นวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึก ทักษะ

๑๐.๓ ตรวจสอบ/ประเมินผล (C: Check)

๑. ครูประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางภาษาของนักเรียนโดยการใช้นวัตกรรม การพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

๒. ครูเสริมแรงผู้เรียนโดยการใช้คำชมเชย ดาว และขนมเพื่อเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้ดี ยิ่งขึ้น

๑๐.๔ ผลการดำเนินการ ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่ได้รับ ปรับปรุง/นำเสนอผล (A: Act) ครู ตรวจสอบและปรับปรุงชิ้นงานจากการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีทักษะทางภาษาในการสื่อสารที่ เหมาะสมสำหรับนักเรียน

๑๑. ผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้

๑๑.๑ ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

จากผลการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้นวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ดำเนินการบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายของการ ดำเนินงานดังนี้

๑. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนจากการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ร้อยละ ๘๐

๒. นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน จากการทดสอบโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน ร้อยละ ๘๐

๓. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้จากการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ร้อยละ ๙๐

๑๑.๒ ผลที่เกิดขึ้นกับครู

๑. ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา กำหนดการสอน แผนการวัดผลประเมินผล ที่วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

๒. ครูมีการพัฒนาจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายในการส่งเสริมกระบวนการอ่านและการเขียน ฝึกทักษะการลงมือแบบปฏิบัติ ด้วยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม

๑๑.๓ ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา

๑. สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และชุมชน

๒. สถานศึกษาพัฒนางานที่มีระบบถูกต้อง ครบวงจรและมีระบบการทำงานเป็นทีมมากขึ้น

๓. สถานศึกษามีการจัดหา พัฒนา ประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีด้านดิจิทัล นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑.๔ ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน

๑. ชุมชนเกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับครูและสถานศึกษา

๒. มีสถานศึกษาระดับประถมศึกษารองรับการศึกษาของบุตรหลานในชุมชน

๓. มีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ให้บริการบุตรหลานในชุมชนด้านการอ่านและการเขียน และด้านต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมการสร้างศักยภาพคนในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการใช้นวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ผลปรากฏว่า

๑. สภาพปัญหาและความต้องการ คือ ปัจจัยที่นำไปสู่การคิดเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งต้องมีการสำรวจตามสภาพจริง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมให้สามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๒. หลักการมีส่วนร่วมและกระบวนการส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียน วิเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้ของ John Dewey ที่พัฒนาการเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ และวิเคราะห์แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการคิด ลงมือทำ และนำเสนอของผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานและการบริหารงานก้าวไปสู่ความสำเร็จ

๓. สามารถนำนวัตกรรมชิ้นนี้ไปประยุกต์ใช้กับเด็กปฐมวัย หรือเด็กที่มีความบกพร่องหรือเด็กพิเศษ

๔. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ครูประถมศึกษา และครูในระดับชั้นอื่นที่นำนวัตกรรมไปใช้ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนานวัตกรรมให้มีแบบแผนต่อไป

๕. ความสำคัญของการเก็บข้อมูลรายบุคคลมีผลสำคัญเป็นอย่างมากในการพัฒนานวัตกรรม เนื่องจาก ทำให้เห็นข้อบกพร่องของตัวนวัตกรรมสามารถนำมาปรับปรุงพัฒนาให้เป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น
๖. สามารถนำแนวคิดไปพัฒนาสื่อที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันในรูปแบบอื่นได้หลากหลาย
๗. เนื่องจากเด็กเกิดทักษะและเจตคติที่ดีในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จึงควรจัดแผนที่สอดคล้องกันในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒-๓ ต่อไป เพื่อความต่อเนื่อง

๑๓. เจ็อนไขความสำเร็จ

เกิดจากความรักและเมตตาที่มีต่อเด็กซึ่งทำให้เกิดความมุ่งมั่นตั้งใจของครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านนาคำใหญ่(ราษฎร์บริหาร) ผู้ให้การยอมรับและช่วยติชมในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เนื่องจากเป็นนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทหลายด้านให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญ และเป็นแรงสนับสนุนเอื้อเพื่อทรัพยากรทั้งปัจจัยและเวลาเป็นสำคัญ ตลอดจนคณะครูที่มุ่งมั่นในการนำนวัตกรรมไปใช้พัฒนานักเรียนเพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นผลสำเร็จจึงเกิดจากการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย จากการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยนวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

ภาพกิจกรรม

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

คำที่มีตัวสะกดในแม่กง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ บุญกุ่มข้าวใหญ่
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย
ระยะเวลา ๒ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มฐ. ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ท ๔.๑ ป.๑/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ

ตัวชี้วัดปลายทาง

ท ๑.๑ ป.๑/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ

ท ๑.๑ ป.๑/๒ บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) อ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดในแม่กงได้ถูกต้อง (K, S, A)

๒) เขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดในแม่กงได้ถูกต้อง (K, S, A)

๓) บอกความหมายของคำที่มีตัวสะกดในแม่กงได้ถูกต้อง (K, A)

๓. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
- การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง และข้อความ - การสะกดคำ การแจกลูกคำ และการอ่านเป็นคำ - มาตราตัวสะกดที่ตรงตามมาตราและ ไม่ตรงตามมาตรา - ความหมายของคำ	พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

๔. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การประสมคำที่มีตัวสะกดในแม่กงได้ถูกต้อง ทำให้สามารถอ่านออกเสียง เขียนสะกดคำได้อย่างถูกต้องตรงตามเสียงและความหมาย

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑) สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ ๑. พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้ พฤติกรรมบ่งชี้ ๓. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้ ๒) สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ ๓. ระบุรายละเอียด คุณลักษณะ และความคิด รวบรวมของข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	๑) มีวินัย ๒) ใฝ่เรียนรู้ ๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning))

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำ

เตรียมความพร้อมของสมอง (Preparation)

นักเรียนฟังความรู้เรื่องประเพณีในท้องถิ่น เรื่อง บุญกุ่มข้าวใหญ่ และตอบคำถาม เมื่อนักเรียนบอกคำตอบที่ถูกต้องให้ครูเขียนคำตอบลงบนกระดานหน้าชั้นเรียน ดังนี้

บุญกุ่มข้าวใหญ่ ถือเป็นฮีตหนึ่งที่ต้องปฏิบัติในเดือนยี่ เป็นการร่วมทำบุญตามประเพณี บางคนบางครอบครัว ไม่ได้ปลูกข้าว บางครอบครัวยังไม่ได้มีการทำบุญโดยส่วนตัวที่ลานข้าว ก็จะได้มีโอกาสเข้าร่วมพิธีพร้อมเพรียงกัน โดยทุกครอบครัวจะนำข้าวเปลือกที่เก็บเกี่ยวไว้แล้ว ออกมาทำบุญให้ทานที่วัด โดยนำมากองรวมกันที่บริเวณลานวัด เป็นกองใหญ่ ที่กองข้าวนั้นจะนำลำต้นไม้คูณ (ชัยพฤกษ์) มาปักตรงกึ่งกลางกองข้าว แล้วโยงด้ายสายสิญจน์รอบกองข้าว ส่วนประกอบอื่นเช่น บายศรีบนยอดเสา เครื่องเช่นไหว้แม่โพสพ

๑. ทุกครอบครัวจะนำข้าวเปลือกมาทำอย่างไร

(ตอบ : กองรวมกัน)

๒. ในประเพณีนี้ นำลำต้นชัยพฤกษ์มาปักไว้บริเวณใดของกองข้าว

(ตอบ : กึ่งกลาง)

๓. นำด้ายสายสิญจน์มาทำอะไรรองกองข้าว

(ตอบ : โยง)

ขั้นสอน

เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ (Acquisition)

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ครูเขียนลงบนกระดานหน้าชั้นเรียน แล้วบอกว่า คำบนกระดานเหมือนกันอย่างไร

(ตอบ : มี งู เป็นตัวสะกดเหมือนกัน)

๒. ครูอธิบายว่า คำบนกระดานมี ง เป็นตัวสะกดเหมือนกัน เรียกว่า แม่กง
 ๓. ครูเขียนคำว่า เกม กลอน โยน ด้านล่างคำว่า กอง กลาง โยง ตามลำดับ จากนั้นให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำแต่ละคู่ แล้วถามนักเรียนว่า คำแต่ละคู่ต่างกันอย่างไร

(ตอบ : ออกเสียงตัวสะกดและสระแตกต่างกัน)

๔. ครูอธิบายเกี่ยวกับคำที่มีตัวสะกดในแม่กง โดยใช้หนังสือเรียน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ป.๑ หรือ PowerPoint ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ป.๑ หน่วย ๖ ประกอบการสอน

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นสอน (ต่อ)

ฝึกใช้ข้อมูลและข้อคิดเห็น เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงความรู้ (Elaboration)

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน จากนั้น ครูเปิดบัตรภาพคำที่มีตัวสะกดในแม่กงที่ละใบ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาเขียนคำจากบัตรภาพบนกระดานหน้าชั้นเรียนภายในเวลา ๕ วินาที หากเลยเวลาให้นักเรียนที่ออกมาเดินกลับไป กลุ่มที่เขียนคำได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
 ๒. ครูเปิดบัตรภาพคำที่มีตัวสะกดในแม่กงทีละภาพ แล้วให้นักเรียนพูดพร้อมกันว่า ภาพนี้เป็นคำว่าอะไร และมีตัวสะกดในแม่ใด

(ตอบ : แม่กง)

๓. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๓ แม่กง

ขั้นสรุป

สรุปองค์ความรู้ (Memory Formation) และนำไปใช้ (Functional Integration)

๑. นักเรียนแต่ละคนลุกขึ้นยืน แล้วบอกคำที่มีตัวสะกดในแม่กงที่มีความหมายคนละ ๑ คำ ไม่ซ้ำกัน โดยให้นักเรียนที่บอกคำได้ถูกต้องแล้วนั่งลง และครูเขียนคำลงบนกระดานหน้าชั้นเรียน ทำจนกว่านักเรียนจะนั่งลงครบทุกคน
 ๒. นักเรียนและครูร่วมกันอ่านออกเสียงคำที่ครูเขียนบนกระดานหน้าชั้นเรียน
 ๓. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับคำที่มีตัวสะกดในแม่กง

ชั้นประเมิน

๑. ครูประเมินการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดในแม่กงของนักเรียน จากการสังเกตการอ่านออกเสียง โดยใช้เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียง
๒. ครูประเมินการเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดในแม่กงของนักเรียน จากการตรวจแบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๓ เรื่อง แม่กง

๗. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๗.๑ การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	-	-	-
๗.๒ การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
๑) อ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดในแม่กงได้ถูกต้อง (K, S, A)	- สังเกตการอ่านออกเสียงของนักเรียนเป็นรายบุคคล	- แบบประเมินการอ่านออกเสียงของนักเรียนเป็นรายบุคคล	- คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
๒) เขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดในแม่กงได้ถูกต้อง (K, S, A)	- ตรวจแบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๓ แม่กง	- แบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๓ แม่กง	- ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
๓) บอกความหมายของคำที่มีตัวสะกดในแม่กงได้ถูกต้อง (K, A)	- ตรวจแบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๓ แม่กง	- แบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๓ แม่กง	- ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- สังเกตความสามารถในการสื่อสารและการคิด	- แบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
๗.๓ การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	-	-	-

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๘.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ป.๑ หน่วย ๖ บุญกุ่มข้าวใหญ่
- ๒) แบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๓ แม่กง

- ๓) PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ป.๑
- ๔) บัตรภาพคำที่มีตัวสะกดในแม่กง

๘.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) เว็บไซต์ : ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง งานประเพณีบุญกุ่มข้าวใหญ่
- ๒) ห้องเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียน
ชุดที่ ๓ แม่ กง

คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทร้อยกรองข้างล่าง แล้วขีดเส้นใต้คำในมาตราแม่กง
นำมาเขียนลงในสมุด

ประเพณีบุญกุ่มข้าวใหญ่

“ประเพณีบุญกุ่มข้าวใหญ่” เป็นบุญประเพณีของชาวอีสาน ที่แสดงให้เห็นจิตวิญญาณของชุมชนที่ดำรงอยู่ด้วยวิถีเกษตรกรรมมาช้านาน ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของแผ่นดิน ด้วยสำนึกในบุญคุณของข้าว ที่หล่อเลี้ยงชีวิตคนทุกคน นอกจากนี้ เป็นการแสดงออกถึงพลังแห่งความร่วมมือร่วมใจของชุมชน เพื่อสืบทอดจิตวิญญาณที่กล้าแกร่งของชาวนามีการทำพิธีพราหมณ์บายศรีสู่ขวัญข้าวทุกปี เพราะชาวอีสานเชื่อว่าแม่พระโพสพ มีอำนาจที่สามารถลดบันดาลให้ข้าวเจริญงอกงามนำความอุดมสมบูรณ์มาให้ชาวนาที่บูชาเทวีแห่งข้าว ด้วยเหตุนี้ชาวนาจึงมีพิธีบูชาแม่พระโพสพก่อนที่จะลงมือทำนาหรือระหว่างตกกล้าจนข้าวตั้งท้องออกรวง ไปจนถึงการเก็บเกี่ยวในที่สุด

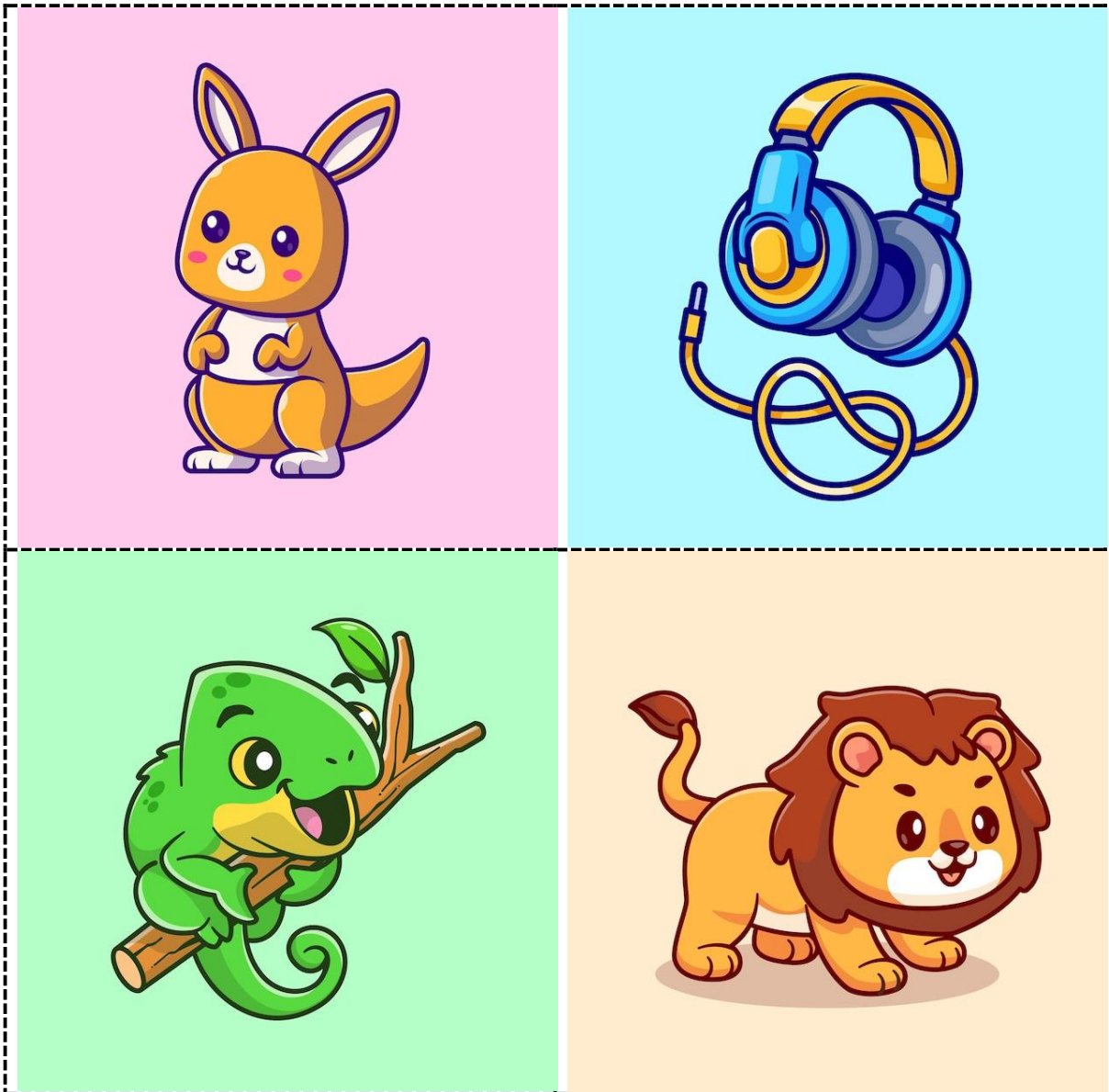
เว็บไซต์ : ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่.....

เอกสารและสื่อประกอบการสอน

บัตรภาพคำที่มีตัวสะกดในแม่กง

เฉลย ช้าง รองเท้า ผึ้ง ลิง จิงโจ้ หูฟัง กิ้งก่า สิงโต ตามลำดับ

แบบประเมินการอ่านออกเสียง

คำชี้แจง : ให้ผู้สอน สังเกตการปฏิบัติการของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (พอใช้)	0 (ปรับปรุง)
1	การอ่านออกเสียงถูกต้อง	✓			
2	การอ่านออกเสียงคล่องแคล่ว		✓		
3	ความตั้งใจในการอ่าน	✓			
รวม					

ลงชื่อ.....*ศ.พิชิต*.....ผู้ประเมิน

๒๔ / กรกฎาคม / ๒๕๖๗

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียง

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. การอ่านออกเสียงถูกต้อง	อ่านออกเสียงคำหรือข้อความ <u>ได้ถูกต้อง ชัดเจน ร้อยละ ๙๐ ของคำทั้งหมดขึ้นไป</u>	อ่านออกเสียงคำหรือข้อความ <u>ได้ถูกต้อง ชัดเจน มากกว่าร้อยละ ๖๐ แต่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ของคำทั้งหมด</u>	อ่านออกเสียงคำหรือข้อความ <u>ได้ถูกต้อง น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของคำทั้งหมด</u>	อ่านออกเสียงคำหรือข้อความ <u>ไม่ได้</u>
๒. การอ่านออกเสียงคล่องแคล่ว	อ่านออกเสียงคำและข้อความได้ <u>ต่อเนื่อง ชัดเจน ไม่ติดขัด สื่อสารได้</u>	อ่านออกเสียงคำและข้อความ <u>ตะกุกตะกักบ้าง แต่ยังสามารถสื่อสารได้</u>	อ่านออกเสียงคำและข้อความ <u>ได้บ้าง แต่สื่อสารไม่ได้</u>	อ่านออกเสียงคำและข้อความ <u>ไม่ได้</u>
๓. ความตั้งใจในการอ่าน	มีสมาธิในการอ่าน <u>โดยอ่านในท่าทางที่เหมาะสม และไม่สร้าง ความรำคาญแก่ผู้อื่น</u>	มีสมาธิในการอ่าน <u>โดยไม่สร้าง ความรำคาญแก่ผู้อื่น</u>	มีสมาธิในการอ่าน <u>แต่สร้าง ความรำคาญแก่ผู้อื่น</u>	<u>ไม่มีสมาธิในการอ่าน</u>

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๘-๙	ดีมาก
๖-๗	ดี
๕	พอใช้
ต่ำกว่า ๕	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	๑. รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์	๒. ซื่อสัตย์ สุจริต	๓. มีวินัย	๔. ใฝ่เรียนรู้	๕. อยู่อย่าง พอเพียง	๖. มุ่งมั่น ในการทำงาน	๗. รักความเป็น ไทย	๘. มีจิตสาธารณะ	รวม ๙ คะแนน
๑	เด็กชายกฤษดา บุญเจริญ	๓	๓	๓	๒	๓	๓	๓	๓	๖
๒	เด็กชายกิติคุณ พันผา	๓	๓	๓	๒	๓	๓	๓	๓	๖
๓	เด็กชายจิรพัฒน์ โปกกล้า	๓	๓	๓	๒	๓	๒	๓	๓	๗
๔	เด็กชายเจริญวิทย์ โปกกล้า	๓	๓	๓	๒	๓	๒	๓	๓	๗
๕	เด็กชายชัชวาล เวียงคำ	๓	๓	๓	๓	๓	๒	๓	๓	๖
๖	เด็กชายธนาธิป สู้สุข	๓	๓	๓	๒	๓	๓	๓	๓	๗
๗	เด็กชายธีรดนัย สุรวีทย์	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๙
๘	เด็กขายนันทวัฒน์ พันผา	๓	๓	๓	๒	๓	๓	๓	๓	๖
๙	เด็กชายพิทวัสชัย สีส่วน	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๙
๑๐	เด็กชายภักธดนันต์ ศรีแสงจันทร์	๓	๓	๓	๒	๓	๓	๓	๓	๖
๑๑	เด็กชายวิศณุ ศิริปี	๓	๓	๓	๒	๓	๓	๓	๓	๖
๑๒	เด็กหญิงกฤตชญา พาชื่น	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๙
๑๓	เด็กหญิงกมลชนก สายเสมา	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๙
๑๔	เด็กชายเมธาวิณ วงศ์นางาม	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๙

ลงชื่อ.....*ศุวิษา*.....ผู้ประเมิน

๒๔ / กรกฎาคม / ๒๕๖๗

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๘-๙	ดีมาก
๖-๗	ดี
๕	พอใช้
ต่ำกว่า ๕	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (ผ่าน)	๐ (ไม่ผ่าน)
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑ เป็นพลเมืองดีของชาติ ๑.๒ อารงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักศาสนา ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต	๒.๑ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง ทั้งกาย วาจา ใจ ๒.๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
๓. มีวินัย	๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
๔. ใฝ่เรียนรู้	๔.๑ ตั้งใจเรียน เพียรพยายาม ในการเรียน และเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนด้วย การเลือกใช้สื่ออย่าง เหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ ความรู้ และสามารถ นำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (ผ่าน)	๐ (ไม่ผ่าน)
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม ๕.๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด น้อยครั้ง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่งาน ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด น้อยครั้ง
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวทิต ๗.๒ เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ๗.๓ อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด น้อยครั้ง
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตาม ตัวชี้วัด น้อยครั้ง

แบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอน ใส่ตัวเลขลงในช่องระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ
สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ ๑ พฤติกรรมบ่งชี้ ๑.	ดีมาก
สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ ๑ พฤติกรรมบ่งชี้ ๓.	ดีมาก
สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ ๑ พฤติกรรมบ่งชี้ ๓.	ดี

เกณฑ์การประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๓ คะแนน)	ดี (๒ คะแนน)	พอใช้ (๑ คะแนน)	ปรับปรุง (๐ คะแนน)
สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของ ตนเองด้วย การพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ ๑. พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้	ออกเสียงคำได้ <u>อย่างถูกต้อง</u> <u>ครบถ้วน ชัดเจน</u> <u>และมั่นใจ</u>	ออกเสียงคำได้ <u>อย่างถูกต้อง</u> <u>ครบถ้วน ชัดเจน</u>	ออกเสียงคำได้ <u>อย่างถูกต้อง</u> <u>ครบถ้วน ไม่</u> <u>ชัดเจน</u>	ออกเสียงคำไม่ได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๓ คะแนน)	ดี (๒ คะแนน)	พอใช้ (๑ คะแนน)	ปรับปรุง (๐ คะแนน)
สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของ ตนเองด้วย การพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ ๓. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้	เขียนประสมคำ <u>ได้อย่างถูกต้อง</u> <u>ครบถ้วน</u> <u>มีข้อบกพร่อง</u> <u>ในการเขียนคำ</u> <u>ไม่เกิน ๒ แห่ง</u>	เขียนประสมคำ <u>ได้อย่างถูกต้อง</u> <u>ครบถ้วน</u> <u>มีข้อบกพร่อง</u> <u>ในการเขียนคำ</u> <u>ตั้งแต่ ๓ แห่ง</u> <u>แต่ไม่เกิน ๕ แห่ง</u>	เขียนประสมคำ <u>ได้อย่างถูกต้อง</u> <u>ครบถ้วน</u> <u>มีข้อบกพร่อง</u> <u>ในการเขียนคำ</u> <u>๖ แห่งขึ้นไป</u>	เขียนประสมคำ <u>ไม่ได้</u>
สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ ๓. ระบุรายละเอียด คุณลักษณะ และความคิด รวบรวมของข้อมูลต่าง ๆ ที่ พบเห็น ในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	เขียนคำและ ประสมคำ <u>ได้ถูกต้องและ</u> <u>ครบถ้วน</u>	เขียนคำและ ประสมคำ <u>ได้ถูกต้อง แต่ไม่</u> <u>ครบถ้วน</u>	เขียนคำและ ประสมคำ <u>ได้ถูกต้องเป็น</u> <u>บางส่วนและไม่</u> <u>ครบถ้วน</u>	เขียนคำและ ประสมคำ <u>ไม่ได้</u>

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถออกเสียงคำที่มีตัวสะกดในแม่ กง ได้ถูกต้อง นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดในแม่ กง ได้ถูกต้อง และนักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำที่มีตัวสะกดในแม่ กง ได้ถูกต้อง

ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ผู้เรียนใช้ภาษาในการถ่ายทอดความรู้ เข้าใจได้เหมาะสม สามารถเข้าใจข้อความที่อ่าน หรือ ฟัง ตามที่กำหนดได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการอ่านคำ และสะกดคำ มีความรักในความเป็นไทย และวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง

ด้านอื่น ๆ (ความสามารถ/ทักษะ/พฤติกรรมเด่นหรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

ผู้เรียนสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ดี สามารถทำความเข้าใจ และอธิบาย ถ่ายทอดความรู้ได้

ปัญหา/อุปสรรค

ผู้เรียนบางคน ไม่สามารถออกเสียงคำที่มีตัวสะกดในมาตรา แม่ กง ได้ถูกต้อง

แนวทางการแก้ไข

ครูให้นักเรียนออกเสียงคำที่มีตัวสะกดในแม่ กง เปรียบเทียบกันคำที่มีตัวสะกดในแม่อื่น ๆ และให้นักเรียนฝึกการออกเสียงซ้ำ

ลงชื่อ ศุวิดา ผู้บันทึก
(นางสาวศุวิดา มุขสิงห์)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ มีแผนการติดตามผู้เรียนหรือผู้เรียนแม่ กง และ กข
Active Learning ใช้จริง

ลงชื่อ [ลายเซ็น]
(นาย ศุวิชัย สุโทษี)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน